

gen virkelig Udgift for Staten, og desuden har vi til Afholdelsen heraf skaffet særlige Midler til Veje ved fast Statslaan og har liggende i Kassebeholdningen et lignende Beløb, tilvejebragt ved Laan, netop bestemt til Indløsning af disse Statsbeviser. Vi holder os altsaa til de 70—80 Mill. Kr., men ogsaa dette Tal er efter min Mening for lavt anslaaet. Ministeren var klar over, at den anslaaede Indtægt af 235 Mill. Kr. vilde svinde med et større Beløb end den Merindtægt, der vilde fremkomme ved de Lovforslag, vi i Dag behandler, og han anslog et Nettosvind af 10—15 Millioner. Jeg mener nu, at dette Svind vil blive væsentlig større.

Lad os nu, for at komme til Klarhed over Situationen, først se paa *Udgiftssiden*. Ministeren nævnte de Stigninger, som vil følge af den nye Lov om Dyrtidstillæg til Embedsmænd og Funktionærer. Den har i det foregaaende Aar, fra hvilket man maa tage Udgangspunktet, kun virket et Kvartal; i det kommende Aar vil den virke 4 Kvartaler. Ministeren nævnte endvidere Udgifterne til Krigsfangelejrene og de forøgede Udgifter i Anledning af den stigende Arbejdsløshed. Han kunde have tilføjet, at den store almindelige Dyrtidslov vil kræve et langt større Beløb i 1917—18 end i 1916—17, og at Udgifterne til Kornordningen og maaske navnlig til Majsordningen vil blive betydelig større i 1917—18 end i 1916—17. Jeg skal ikke nærmere udvikle dette, men det vil være alle Medlemmerne klart, at det vil være saadan, og navnlig maa det fremhæves, at de voksende Priser paa alle Brugsartikler, Føde, Brændsel, Beklædningsstoffer og Materialier af alle Slags, vil i meget betydelig Grad drive Omkostningerne op ved Driften af hele Statsmaskineriet og af en hel Mængde Institutioner, som Staten dels fuldstændig bærer og dels støtter, fordi den ikke kan undvære deres Virksomhed. Desuden vil der uden al Tvivl melde sig mange uforudsete Udgifter, som hverken den højtærede Finansminister eller jeg kan danne os nogen egentlig Forestilling om, men der har allerede meldt sig en Mængde saadanne hidtil uforudsete Udgifter i 1916—17, og der er ingen Tvivl om, at der vil melde sig andre i 1917—18. Kort sagt, det bliver en meget slem Tillægsbevillingslov, der kommer for 1917—18. Det faar vi at se i Løbet af det Aar, vi gaar ind i. Jeg tror altsaa, at Merudgifterne til alt det, jeg her har nævnt, ikke paa langt nær vil

kunne dækkes med de 35 Mill. Kr., som Ministeren nævnte.

Og nu *Indtægtssiden*! Ja, Ministeren gjorde opmærksom paa, at det kunde ventes, at Indtægten af Tolden og de øvrige Brugsafgifter vil svinde, at vi ikke kan gøre Regning paa de 11 Mill. Kr. fra Skibsfarten, at Indtægten af Stempelafgiften, navnlig af Børsstempelskatten, ligeledes vil svinde væsentlig, men han omtalte ikke Jernbanedriften, dette aabne Saar i hele vor Statshusholdning. Paa det Finanslovsforslag, som nys vedtoges her i Tinget, regnes Overskuddet af Statsbanedriften til omtrent 7,300,000 Kr. Det er en ganske utilstrækkelig Forrentning af det store Statsbaneaktiv paa 305 Mill. Kr. Det er en Forrentning med kun lidt over 2 pCt., men det er dog en Forrentning, en Indtægt. I Stedet for denne Indtægt vil der imidlertid, hvis Sagerne skal blive ved at gaa den samme skæve Gang som hidtil, komme en positiv Udgift, og det en, som tælles i adskillige Millioner. Hvor stor den vil blive, kan ingen sige. Men efter de sidste Maaneders Driftsresultat med et Underskud paa mellem $\frac{1}{2}$ og $\frac{3}{4}$ Mill. Kr. pr. Maaned og med en stærk Tendens til Stigning kan Underskuddet for Finansaaret 1917—18 neppe sættes til mindre end 8—10 Mill. Kr. og nemt blive væsentligt større. Naar vi nu tænker os, at det Overskud, som Finansministeren regnede med — idet han, som han maatte, gik ud fra det vedtagne Finanslovsforslag —, at altsaa en Indtægt af 7,300,000 Kr. eventuelt forvandles til en Udgift paa 8—10 Mill. Kr., er vi oppe paa en Difference alene paa denne Post i Statskassens Disfavour paa mindst 15 Mill. Kr. Naar alle disse store Indtægtsnedgange, dem, Finansministeren har nævnt, og den, jeg her har nævnt, stilles overfor de omtrent 12 Mill. Kr., som Finansministeren har ment, de her foreslaaede Skattelove vil indbringe, bliver Nettosvindet af Indtægten aabenbart meget mere end de 10—15 Mill. Kr., Finansministeren anslog det til. Det vil da være indlysende, at den Kassebeholdning, vi skaffede os ved det sidste faste Laan paa 75 Mill. Kr., af hvilke 40 Mill. Kr. skal gaa til Indløsning af Statsbeviser, ikke vil være tilstrækkelig til at imødegaa den kæmpemæssige Underbalance, vi staar overfor. Lad os sige, at den disponible Kassebeholdning — heri endda medregnet noget, som ikke i egentlig Forstand er disponibelt, de i Varebeholdninger anbragte 33 Mill. Kr. — an-